9 Kincikânun 1942
CUMA
4 üncü Yıl No. 1319

Yeni Sabah

GÜNLUK SİYASİ HALK GAZETESİ

İDARE YERİ
Nuruosmaniye No. 17
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
TELEFON: 20795
Her Yerde 5 Kuruş

Birinci İnönü muharebeleri

İstiklâl tarihimizin ilk şerefli yaprağının yazılmasına 21 yıl önce bugün başlanmıştır

Bugün Birinci İnönü muharebelerinin başladığı günün yıldönümüdür. Bu muharebelerle İstiklâl Harbinin ilk zaferi bundan tam 21 sene evvel kazanılmış ve kurtuluş tarihimize Birinci İnönü zaferi diye kaydolunmuştur.

O zaman Garp cephesi kumandanı olan Millî Şef İnönü'nün emir ve kumandası altındaki ordumuz İnönünde müthiş bir hücumla saldıran düşman kuvvetlerini tevkif etmiş ve daha sonra da mağlûp ederek ric'ate mecbur eylemişti.

(Sonu sayfa 3 sütun 3 de)

Ekmek tevzi projesi

Hükûmet, maişetini daha ziyade ekmekle temin eden fakir halk tabakasına da ekmeği âzamî mikıarda vermeği düşünüyor

Başvekil Proje üzerinde bizzat tetkikler yapıyor

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Ekmek karnelerinin vilâyetlere tevzii gi tamamiyle ikmal edilmiştir. Karneler aylık olarak verilecektir.

Karnelerde isim ve soyadı hanelerinden baş ka 30 zımbalı fiş bulunacaktır. Bu fişlerin miktarı aylara göre değişecektir.

İhtiyaç sahipleri her gün ekmek aldıkça bu fişlerden bir tanesi fırıncılar tarafından koparılacak, bu suretle fırıncılar da ellerinde toplanan fişlerle kolay bir şekilde kontrol edilecektir.

Karneler kül halinde aile yahut hane adedine göre değil, şahıs adedine göre dağıtılacaktır. Bir ailede ne kadar insan varsa o kadar karne verilecektir. Çocuk, büyük insan ve amele ayrı ayrı miktarlarda ekmek alacaklarından bunların nevileri karnelerde büyük harf lerle (Çocuk) veya (amele) olarak gösterilecektir.

Diğer taraftan çocuklara, büyük insanlara ve ameleye ne miktar ekmek verilmesinin daha muvafık olacağı hakkında alâkadarlarca hazırlanıp Vekiller Heyetine sevkedilen rakamlar üzerinde hükûmet tetkikata başlamıştır. Bu işle Başvekil Doktor Refik Saydam da bizzat alâkadar ve meşgul olmaktadır.

En çok ekmeğin ameleye verilmesi esas itibariyle kararlaştırılmış olmakla beraber bu fazla ekmeğe hak kazanacak amelenin de tarif ve tayini icabetmektedir. Maişetini daha ziyade ekmekle temin eden fakir halk tabakasının da, âzamî miktar ekmek alması lâzım gelmektedir ki bunlara amele, işçi, hizmetçi, bulaşıkçı, hademe ve saire gibi bir çok sıfatlar verilecektir.

Ekmek karnesi kararnamesi bütün bu cihetler halledildikten sonra çıkacaktır.

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Bugün grup encümeninde Millî Korunma Kanununun tadilâtı görüşülmüş, müzakerelerde Başvekil, Ticaret ve İktısat Vekilleri de hazır bulunmuştur.

Avrupanın Ruslara verilmesi

Rusya ister istemez muharebe edecektir. Çünkü topraklarından düşmanı kovmak onun için bir vazifedir. Rusya bu vazifesini ifa etmek hususunda kimseden teşvik görmeğe muhtaç olmadığı gibi kendisini müdafaa ettiğinden dolayı da kimseden mükâfat bekliyemez. Binaenaleyh, Rusyaya Avrupaya hâkimiyet vâdetmeğe esasen lüzum ve mecburiyet yoktur.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Avrupanın Ruslara verileceğine dair Mihver kaynaklarından çıkarılan şayia Mihver nüfuzuna tâbi memleketlerin matbuatında alıp yürüdü. Ortada sun'î bir surette şişirildiği pek belli olan bir gürültü her taraftan tertip edilmiş aksi sadalarla gittikçe daha ziyade büyüyor. En son havadisler İspanyada bu yüzden doğan heyecanı bize bildirmektedir: Rusya ile İspanya arasında bir münasebetten bahsedebilmek epeyce zengin ve ölçüsüz bir muhayyileye delâlet eder. Fakat İspanyanın bahse katılmasının haddizatında bir mânası ve ciddiyeti olmasa bile Avrupanın Ruslara verilmesi parolası etrafında Mihver propagandasının ne geniş ve şümullü bir gayret sarfetmekte olduğunu göstermek itibariyle bir kıymeti vardır.

Avrupa üzerinde kontrol hakkının Sovyetler Birliğine verileceğine hükmederek bunu müttefikler aleyhinde bir silâh makamında kullananlar **The Times**'in bir makalesine istinat ediyorlar. Bu makaleyi görmedik; telgraflar ve radyolarda da böyle bir makaleden bahsedildiğini işitmedik. Binaenaleyh **The Times**'in ne söylediğini bilmediğimiz için bu neşriyatın bu kadar telâş ve gürültüye hak verip veremiyeceğini tayin edemiyoruz.

Yalnız, **The Times**'in bundan aylarca evvel yazdığı bir makaleyi hatırlıyoruz. Bu makalede kullanılan lisan müphem olduğu ve bir çok suitefehhümlere meydan açabilmek istidadını gösterdiği için gazetemiz tarafından bir mukabeleyi davet etmişti. Bunun üzerine **The Times** maksadını sarih bir surette beyan ederek yanlış anlaşmayı ortadan kaldırdığı gibi İngiliz Hariciye Nazırı Mr. Eden'in Avam Kamarasındaki resmî beyanatı da İngiltere ve müttefiklerinin fikir ve niyeti hakkında zerre kadar şüphe bırakmamıştı. Bundan başka, İngiltere hükûmeti tarafından hariciyemize çok dostane izahat verildiğini de hatırlamaktayız.

O zaman, **The Times**'in yazısından, bizim müteessir olmağa hakkımız vardı. Çünkü Şark havalisinin Rus nüfuz ve kontrolü altına bırakılması bahsi geçiyordu. Eğer bugün Mihver propagandası Eden ile Stalin görüşmelerinden istifade ederek bu eski davayı tazelemeğe çalışıyorsa pek beyhude yoruluyor demektir. Çünkü o neşriyata alâkadar olanlar anlamışlar ve işin içinde hiç bir fena maksad bulunmadığına kanaat getirmişlerdir. Binaenaleyh, bugün bizim endişeye düşürülmemize imkân olmadığı gibi, Avrupanın yalnız şarkına münhasır olan bir bahsi bütün Avrupaya teşmil ederek İspanyayı bile harekete gelmiş gibi göstermek hiç ciddî bir hareket sayılamaz.

Eğer **The Times**'in yeni bir neşriyatı varsa bu bapta fikir ve mütaleamızı söyleyebilmek için mevsuk ve ciddî malûmat elde etmeyi bekleyeceğiz. Açıkça söyleyelim ki Mihver kaynaklarının başka memleketler gazetelerinden yaptıkları iktibaslara hiç emniyetimiz yoktur. Mihver radyoları bizim Türkçe gazetelerin münderecatlarını sık sık tahrif ederek kendi propagandalarına hizmetkâr şekle sokarlar, Arap /dünyasına ve sair memleketlere sahte bir tarzda aktarma etmeğe çalışırlar. Hattâ bizzat benim yazılarımı bile bazan İngiltere ve müttefikleri aleyhinde bir şekil vererek tekrar ettiklerini görmüşümdür. Binaenaleyh, bu tecrübeler meydanda iken yalnız Mihver kaynaklarının iddiasına istinat ederek **The Times**'in hakikaten öyle neşriyat yapmış olmasına inanamayız.

Meselenin esasına gelince, Avrupa kıtasının kontrolünün Rusyaya verilmesi iddiasının doğru olmasına imkân yoktur. İngiltere ve müttefikleri Avrupada Alman hegemonyasını kabul etmemek için bu kadar fedakârlığı göze alırlarsa Almanyanın hâkimiyeti yerine Rus hâkimiyetini getirmeğe razı olabilirler mi? Rusyayı kendilerine celbetmek ve kandırmak için ona menfaatler temin etmek lüzumu bu bapta bir delil olarak ileri sürülemez. Çünkü Alman politikası İngiltereyi böyle bir mecburiyetten kurtarmıştır. Bizzat Hitler Rusyayı yakalamış, İngilterenin kucağına atmıştır. Rusya ister istemez harbe girmiştir. Çünkü Alman taarruzu karşısında kalmıştır. Rusya ister istemez muharebe edecektir. Çünkü topraklarından düşmanı kovmak onun için bir vazifedir. Rusya bu vazifesini ifa etmek hususunda kimseden teşvik görmeğe muhtaç olmadığı gibi kendisini müdafaa ettiğinden dolayı da kimseden mükâfat bekleyemez. Binaenaleyh, Rusyaya Avrupaya hâkimiyet vâdetmeğe esasen lüzum ve mecburiyet yoktur. Rusya beşeriyetin hürriyetini müdafaa davasında rolünü oynamış ve Alman ordularını altı ay hırpalamıştır. Bu altı aylık mücadele dünya üzerindeki Alman tehlikesini kırmıştır. Onun için, Mihver propagandasının son faaliyeti hiçbir tesir yapmadan sönmeğe mahkûmdur.

Hüseyin Cahid YALÇIN

MAAŞ ZAMLARI

Büyük Millet Meclisi, kış tatili yapmadan evvel hazırlanan lâyihayı müzakere edecek

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Büyük Millet Meclisi, ikincikânunun 20 sine doğru kış tatili kararı verecektir. Bu karardan önce meclis mühim bir kaç kanunu müzakere edecektir. Bu

(Sonu Sa. 3 Sü. 4 de)

Pasifik'te İngiliz tayyareleri Tayland merkezini borbardıman etti

Bang-Kok radyosu Birmanyadan bazı eyaletlerin Taylanda ilhakını istedi

Malakadaki harekât Japonlar lehine inkişaf ediyor

Yeni Ginede Rebaul hava meydanı Japon tayyarelerinin yeni bir taarruzuna uğradı

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir.]

TAYLANDDA

Dün akşam ilk defa olmak üzere iki İngiliz tayyaresi Tayland hükûmet merkezini bombardıman etmiştir. Bir kaç sivil ölmüştür. Hasar azdır. Çıkan yangınlar söndürülmüştür. Domei ajansı Bangkok hastahanesinin de hasara uğradığını bildiriyor.

Radyo, Taylandın meşru surette kendisine ait olduğu kanaatine Birmanyanın bazı eyaletlerini ilhak etmek istediğini bildirmiştir.

MALAKADA

Vişiden gelen bir telgrafa göre, Japonlar Malaka yarım adasında içerilere doğru ilerliyorlar. Borneodaki federal Malezya devletlerine ait topraklar Japonlar tarafından işgal olunmuştur. Malakada Japonların garb sahili uzunluğunca Singapur istikametinde yaptıkları büyük çevirme hareketinin inkişaf ettiği bildiriliyor.

MALZEYADA

Singapurdan gelen bir habere göre, Malezyada ilerliyen Japonlar ağır zayiata rağmen hamlelerine devam ediyorlar. İngiliz kuvvetleri mukavemet etmektedirler. İngilizler, Japon çemberi içine düşmekten kurtulmuşlardır.

İpohda muharebeler hızlanmıştır. Japon tayyareleri Perrak Selangor ve Johrdaki İngiliz mevzileri üzerine Propaganda kâğıtları atmışlardır. Bu kâğıtlarda, Malezyanın âkibeti taayyün ettiği için mukavemette ısrar olunmaması yazılıdır.

Diğer bazı kâğıtlarda da hal

(Sonu sayfa 3 sütun 3 de)

Mr. RUZVELT

Vaşington Bloku

26 devlet bütün deniz kuvvetlerini birleştirecek

Çung King'de bir istişarî meclis kuruldu

Japon imparatoru Tokyo civarında 30 bin asker ve 500 tayyarenin iştirak ettiği bir geçit resminde bulundu

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir.]

Londranın bildirildiğine göre, Vaşington beyannamesini imzalayan 26 devlet, aralarından birine deniz yoliyle yapılacak her tasarrufu karşılamak üzere ellerinde bulunan bütün deniz kuvvetlerini birleştirme işini tetkik etmektedirler.

Diğer taraftan Çungkingde bir istişarî meclis kurulmuştur. Bu haber resmen teyid edilmiştir. Bu meclis, bir kaç milletin mümessillerinden mürekkeptir. Londra ve Vaşingtonda da yakında buna benzer meclisler kurulacaktır.

TOKYODA

Tokyodan bildirildiğine göre, Japon imparatoru Tokyo civarındaki Toju manevra sahasında bulunan kıt'aları teftiş etmiştir. 30 bin asker ve zırhlı teşkiller Mikadonun önünde geçit yapmışlardır. Bu geçit resmi esnasında manevra sahası üzerinde 500 Japon tayyaresi uçmuştur.

Japon matbuatı, harbin birinci ayı için elde edilen neticelerin bir bilânçosunu neşretmektedir.

Matbuat, Pasifikte Amerika ile İngilterenin tam bir hezimeti beklenebileceğini kaydetmektedir. Gazetelere göre, Japon milleti, istikbali sarsılmaz bir itimadla beklemektedir.

Berlinin son mesaj karşısında mütaleaları

Bir Alman gazetesi, Ruzvelt'in son mesajı etrafında diyor ki:

"Pasifikteki ham maddelerden Amerikanın istifade edebileceği şüpheli bir duruma girmiştir. Halbuki Amerika bu ham maddeleri zarurî telâkki ediyor du...

(Devamı Sa. 3 Sü. 7 de)

Avam Kamarasında HARARETLİ BİR CELSE

Eden söylüyor:

"Türkiyenin bütünlüğü hiç bir tehlikeye maruz değildir.,,

LİBERAL MEB'USLAR BİR HARP KABİNESİ TEŞKİLİNİ İSTEDİLER

Bvşvekil muavininin nutkundan sonra hariciye nazırı Moskova müzakerelerini anlattı ve tenkitlere ayrı ayrı cevaplar verdi.

Londra, 8 (a.a.) — Avam Kamarasında harp durumunu gözden geçiren Başvekil muavini M. Atlee, M. Çörçilin Atlântik aşırı yolculuğunun sebeplerini ve ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra demiştir ki:

"Parlâmento irişilen başlıca neticelerden haberdardır. Evelâ 26 milletin müşterek beyannamesi verilmiş, sonra da Birleşik devletlerle Büyük Britanya kurmay başkanları tarafından yapılan teklifler görüşülmüş, bir komuta vahdeti kurulması kararına varılmış ve

(Sonu Sa. 3 Sü. 4 de)

HARP VAZİYETİ

Rusyada ileride yapılacak harekât

Müdafaa mıntakasının nerelerde olacağı kestirilemezse de bundan sonraki muharebelerin her iki taraf içinde çok çetin olacağını kabul etmek gerekir

Yazan: Emekli General KEMAL KOÇER

Mevzi harbi, her şeyden evvel, kuvveti koruyan ve zaman kazandıran bir mecburiyeti ifade eder. Tahkimat kanı esirger, hazırlıklar ifasına ve zamanında ve yerinde darbeler tevcihine imkân verir. Tahkimat, bizatihi bir kuvvettir, zâfı giderir ve kuvvetlerin tasarrufunu temin eder, diğer cephe veya mıntakalarda sıklet merkezleri teşkiline de tardım edebilir.

Mevzi harbi sistemi, müstahkem, ya müstahzar bir cephede, veya hareket ve manevra kudretini kıran bir arazi ve iklimde tatbik yeri ve zamanı bulur.

Mevzi harbi, bir taarruz teşebbüse girişmekte gösterdiği tereddütten ileri gelebilir. Muvaffakıyete erdirilemiyen büyük hareketleri müstahzar mevziler örter. Nihayet, müstahkem ve müstahzar mevzi bir kuvvet kaynağıdır.

Marne muvaffakıyetsizliği, mevzi harbine sürüklemişti. Çekilen Çar ordusu, kurtuluş yolunu tez elden hazırlanan mevzilere sığınmakta aramıştı. Garp cephesi, uzun süren bir mevzi harbi yaşadı ve iki taraf da bu mevzilere dayanarak korundu, kuvvetlerine çeki düzen vermeğe özendi. Fakat, mevzi harbi de yıpratıcı ve bıktırıcıdır. Sahra mevzilerine, daimî tahkimat metanetini vermişti. Bununla beraber, müttefikler yarmalar, iki orduyu da kanatıyordu.

Alman - Rus cephesinde ise,

(Sonu sayfa 2 sütun 1 de)

RUSYA'DA SİVASTOPOLDA ALMAN CEPHESİ YARILDI

RUSLAR, FEODOSİA İSTİKAMETİNDE GENİŞ BİR HAREKETE HAZIRLANIYORLAR

Alman tayyareleri Kırım üzerinde faaliyetlerini artırdı

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir.]

Rus tebliğine göre, bazı kesimlerde Sovyetler düşmanı garbe doğru takibe devam ederek ilerlemişler ve Maşovek şehri de dahil olmak üzere bir kaç meskûn mahalli işgal etmişlerdir.

Almanlar ağır zayiata uğramışlardır.

11 Alman tayyaresi düşürülmüştür. 2 Sovyet tayyaresi kayıptır.

Sivastopol bölgesinde şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Alman hattının bir kaç noktada Sovyet kıtaları tarafından yarıldığı söylenmektedir.

Bir Sovyet birliği, bir gün zarfında Almanları 10 meskûn mahalden tardetmiştir. Düşmana ağır hasarlar verdirilmiştir.

İsveç gazeteleri "Brandenburg,, tümeni kumandanı general Georga Bracenin ilkkânunun sonunda şark cephesinde öldüğünü Berlinden aldıkları bir habere atfen bildirmektedirler.

Sivastopolda

Rusların Kırımda karaya çıktıkları ve Sivastopola doğru yürümekle beraber bilhassa Feodosia istikametinde geniş ölçüde bir harekete geçmeğe hazırlandıkları teeyyüd etmektedir.

Alman tebliği

Alman tebliği şudur:

"Şark cephesinin merkez ve şimal kesiminde, düşman, dün de hücumlarına, kanlı kayıplarla devam etmiştir. Muhtelif noktalarda, çarpışmalar henüz devam etmektedir. Hava kuvvetleri, Feodosya limanında rıhtımlara ve gemilere muvaffakiyetle hücum etmiştir. Cenahın diğer kesimlerinde, tayyareler eskisi gibi muhacim bolşeviklerle tesirli çarpışmalar yapmışlar ve düşmanın gerisile olan irtibatlarını kontrolamışlardır...

Afrika'da Mihverciler Jedabia'dan çekiliyor

İTALYANLARIN İDDİASI

Tobruk önünde İngilterenin Phoche kruvazörü battı

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir.]

İngiliz kıtaları Agedabia bölgesinde Mihver üzerindeki tazyiklerini devam ettirmektedirler. Libyada fena hava şartları hüküm sürdüğü için bütün cephelerde faaliyet başlamıştır. İngilizler, Halfayadaki münferid Mihver garnizonuna kuvvetli hücumlarda bulunuyorlar.

Rommel kıtaları da mukavemette ısrar etmektedir.

İngiliz tebliğine göre, Mihver kuvvetleri kum fırtınalarından istifade ederek kuvvetli arde-

(Devamı Sa. 3 Sü. 7 de)

HAZRETİ MUSA VE BENİ İSRAİL

[Nakil ve iktibas hakkkı mahfuzdur.]

Yazan: Muharrem Zeki KORGUNAL *No. 53*

Firavunun çok yaşlı bir Hâcibi vardı. Bu, Hazreti Yusuf devrini bile görmüştü. Memleketin en ihtiyar adamı idi. Fakat yaşının son derece geçkin olmasına rağmen zindeliğini muhafaza ediyordu. Bütün hayatında ancak bir kaç defa hasta olduğunu hatırlıyordu. Bu hastalıkları da ayakta geçirmişti. Orta yaşlı bir adam gibi hâlâ çalışıyor; Firavuna hizmet ediyordu.

Keskin zekâsı ve insana hayret verici ikna kabiliyeti ile meşhur olan ihtiyar Hâcib, o sırada huzurda bulunuyordu. Hârunun şikâyetini baştan sona kadar dinlemişti. Firavun, Harunu huzurundan kovduktan sonra Hâcibe sordu:

— Sen bu işe ne dersin, ihtiyar!

Hâcip, bu sualin cevabını vaktile hazırlamış gibi hiç düşünmeden cevap verdi:

— Veziri âzamınız Hârun bin Şuayb gibi hasisliği ile tanınmış bir adamın yirmi bin lirasını alan kişi, mutlaka görülmeğe lâyıktır, sultanım! Onu sarayınıza davet buyurmanızı icabederse hizmetinize almanızı âcizane tavsiye ederim.

Firavun, bundan bir şey anlamıyarak sualini ikiledi:

— Mısır halkını malûmatınız olmadan yıllarca soyan böyle bir şerirün hizmetinden ne istifade memul edilir?

İhtiyar Hâcib, iki beyaz kaş altında parlayan küçük gözlerini parlatarak anlatmağa başladı:

— O adam, fevkalâde bir zekâya malik olmasaydı, şeytanın bile aklına gelmeyen bu mezarlık işini düşünemezdi. Yine o adam, fevkalâde bir cesarete malik olmasa idi, mutlak hâkimiyetiniz altında bulunan bu şehirde küçük çapta bir hükümdar gibi icrayi saltanat etmezdi. Sonra affınıza mağruren söylemek isterim ki sultanım, o adam, kendisini sizin yüksek himayenize girmiş addetmektedir. Böyle addetmese; ne kadar zeki, ne kadar cesur olursa olsun; bu derece serbest hareket edemez!

Firavun, ihtiyar Hâcibin düşüncesini gayet makul bularak sakalını eline aldı. Uzun süren bir tefekküre daldı. Nihayet sakalını elinden bıraktı:

— Evet, dedi. Ben de kanaat getirdim ki bu adamın zekâsından istifade edilebilir. Git, kendisini huzuruma getir; kolaylıkla gelmesini temin eylemek için tarafımdan davet olunduğunu söyle! ..

İhtiyar Hacip, aldığı emri yerine getirmek üzere huzurdan ayrıldı. Sırtına nâdide bir kaftan geçirdi. Bembeyaz bir at bindi... Arkasına da hepsi birbirinden yiğit elli tane atlı aldı.. Zaferi kazanacağından emin olarak harbe giden yaşlı bir cengâver gibi yola çıktı. Beyaz atını Mısır sokaklarında son hızla sürüyor; arkasındaki yiğitler de ayni sür'atle kendisini takip ediyorlardı.

★

O gün Mısırda hiç kimse ölmemişti. Velit bin Mus'ap ile Hâman, bir cenaze alayının sökün etmesini boş yere bekleyorlardı. Bir gün evvel aldıkları yirmi bin liranın üzerini hiç olmazsa, bir on lira ile örtmek istiyorlardı. O büyük gelirin kendisinden sonra kasaya girecek küçük gelirlerin altında kalması lâzımdı. Çünkü iki arkadaş, günlük masraflarını en taze gelirlerle yapmayı âdet edinmişlerdi. Yirmi bin liranın bir kuruşunu dahi sarfetmeğe kıyamıyorlardı.

Hâman, uzakta bir kalabalık görerek sevindi. Fakat biraz dikkat edince bunun bir sürü atlı olduğunu anladı. Haklı olarak endişeye düştü. Dünyaya metelik vermeyen arkadaşına:

— Mahvolduk Velit, mahvolduk! diye bağırdı. Üzerimize bir sürü atlı asker geliyor. Mutlaka vezir veya Firavun tarafından gönderilmişlerdir!

Velit bin Mus'ap, arkadaşını azarladı:

— Ne bağırıyorsun be serseri? Elimizde dağ gibi ferman olduğunu unutuyor musun?

Hâman, itaat edip susacağı yerde âdeta isyan etti:

— Asker, aldığı emri yerine getirmekten başka bir şey düşünmez. Bakalım fermanı çıkarıp göstermeğe vakit bulabilecek miyiz? Hay şu yirmi bin lirayı almaz olaydık! İşte dört nala geliyorlar!

Velit bin Mus'ap, başını çevirip bakmağa bile lüzum görmedi:

— Dört nala gelmezlerse sekiz nala gelsinler! Bizim babayiğitler ne güne duruyor? Eğer onları bir hamlede temizleyemezlerse yedikleri ekmek haram olsun!

— Fakat arkadan daha büyük kuvvetler gelmiyeceği ne malûm?

— O zaman teslim bayrağı çekeriz. Bizi yakalayıp Firavuna götürürler. Firavun, verdiği fermanın altındaki imzasını inkâr etmek alçaklığını elbette göstermez. Bizi af, hattâ belki de taltif eder.

(Arkası var)

ŞEHİR HABERLERİ

Et, odun ve lâstik fiatları arttırıldı

Mürakabe komisyonunun kararları tasdik olunmak üzere vekâlete gönderildi

Dün Vali Muavini B. Ahmet Kımk'ın Riyaseti altında toplanan Fiyat Mürakabe komisyonu et, pirinç, odun ve lâstik fiyatları üzerinde bazı kararlar vermiştir.

Bir çok celepler fiyat mürakabe komisyonuna müracaat ederek et fiyatlarına bir miktar zam yapılmasını istemişlerdir.

Komisyon celeplerin zam teklifi hakkındaki taleplerini makul gördüğünden et fiyatlarına 10 - 15 kuruş kadar bir zam yapılmasını kararlaştırmıştır.

Violana pirinci satılmıyacak

Diğer taraftan bir çeltik fabrikası sahibi komisyonda Violana pirincine konan narhın az olduğunu zira elinde bulunan pirincin alelâde Violana olmayıp ekstra cinsinden olduğunu söylemiştir.

Bu nevi pirince ayrıca narh tesbit edilmediğinden Violana pirincinin satışı durdurulmuştur.

Komisyonun verdiği karara göre bundan sonra piyasaya arzedilecek pirinçler doğrudan doğruya Bakkallar Cemiyetine verilecek, cemiyet her semtin bakkallarına ayrı ayrı pirinç tevziatında bulunacaktır.

Odun fiyatları da arttırıldı

Odun meselesine gelince son günlerde nakil vasıtalarına yapılan zam dolayısiyle 510 kuruşa satılan odunun çekisinin 580 kuruşa satılması kararlaştırılmıştır.

Lâstik satışlarında kâr nisbeti arttırıldı

Komisyonda ayrıca lâstik fiyatları üzerinde de görüşülerek hariçten gelen lâstiklerin memleketimize daha fazla miktarda gelmesini temin maksadiyle evvelce verilmekte olan yüzde 10 - 15 kâr nisbeti yüzde 25 e çıkarılmıştır.

Karar Vekâlete bildirildi

Verilen bu kararlar Vekâlete bildirilmiştir. Alınacak cevaba göre hareket edilecektir.

Bir mavna devrildi

Dün Fenerden kereste yüklü olarak gelmekte olan bir mavna, Haliçte devrilmiş ve kerestaler denize dökülmüştür. Mavnada bulunanlar kurtarılmıştır.

Vali diyor ki :

"Şehrin (Kar) dan temizlenmesi için belediye gayretle çalışmıştır.,,

Vaki şikâyetlerin haklı taraflarını kabul ederim: Fakat belediye imkânların fevkinde ve en kısa bir zamanda normal hayatın avdetini temin etmiştir

Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar dün bir arkadaşımızı kabul ederek, son karın, şehirden zamanında kaldırılamadığı ve bu hususta belediye faaliyetinin noksan olduğu tarzında yapılan neşriyat hakkında izahat vermiştir. Vali ve Belediye Reisi bu izahatında ez cümle şunları söylemiştir:

"— Son günlerde havaların fevkalâdeliği ve yağan karlar münasebetiyle çekilen bir kısım sıkıntıların gazetelerimizdeki akislerini dikkatle takip ettim. İzhar edilen temennilere iştirak etmiyecek bir kimse bulunamaz. Elbette yağan karların kaldırılmasını bu sefer olduğu gibi mebzul miktarda ve günlerce devam etse de muntazaman ve geceli gündüzlü çalışarak normal hayatımızda en küçük bir aksaklığa meydan verilmemesini yani ideal bir belediyeciliği hepimiz ayni şiddetle isteriz. Ancak temenni ile hakikat arasındaki farkı makul ölçülerle göz önünde tutmak munsifane bir hareket olur.

Belediye teşkilâtının karşılaştığı imkânsızlıklar

Memleketimizde bu tarzdaki hava hâdiseleri nadir senelerde görülmüştür. Bununla mücadele çok büyük teşkilâta mütevakkıftır. Buna mukabil elimizdeki teşkilât hakkında bir fikir verebilmek için rakamlara müsaade tenit bazı malûmat vermeği faydalı buluyorum.

İstanbul halkının şehrin temizliği için tediye ettiği vergi miktarı senevî 400 bin liradır. Bunun ancak 380 bin lirası tahsil edilebilir. 800 bin nüfusu olan şehirin nüfus başına bir sene müddetle devam edecek bu hizmet için ödediği para yarım liraya bile baliğ olmaz.

Avrupa şehirlerinde tanzifat için halktan alınan vergiler bu miktarla mukayese edilirse hayret duyarız.

İstanbula ilk geldiğim zaman 450 bin lira olarak bulduğum bu hizmet masrafını ceste ceste arttırarak 941 senesinde 535 bin liraya çıkarttım. Bu sene daha 30 bin lira münakale yaparak bu fasla tahsisat ilâve ettim.

Temizlik masrafı artıyor

Bu hizmetin idame masrafları son zamanlarda anormal bir yükselişi de gösterdi. Servise bu sene yeniden ilâve ettiğimiz makineli vesaiti pahalıya malettik, amele ücretlerini arttırmak mecburiyetinde kaldık. Hayvanlarımıza beş kuruştan almakta olduğumuz arpayı şimdi on beş kuruşa maletmekteyiz. Cöplerin denize dökülmesi için deniz nakliye işleri evvelce beş bin liraya malolmakta iken şimdi 150 bin lira sarfetmekteyiz. Elimizdeki vasıtalardan bu sebeplerle tasarruf mecburiyetinde iken biz bilâkis bazı fedakârlıklar ve tevsiler yapmağa çalıştık.

İnsan kudretinin fevkinde bir çalışma

Bu hususta insan takatinin fevkinde bir kuvvetle çalışılmakta olduğuna emin olmanızı rica ederim.

Bu fevkalâde ahval içinde polisin yardımiyle kahvelerden binlerce amele topladık. Bizzat kendi temizlik teşkilâtımızı âzamî gayretle çalıştırdık. Belediye zabıta talimatnamesinin verdiği salâhiyete dayanarak alâkalı hemşehrileri dükkân ve evlerinin önünde harekete getirdik. Münakale işleri sekteye uğramakla beraber hiç bir zaman tam inkıtaa uğramıştır denemez. Şişhaneyokuşu münakalâtını gerek araba tekerleklerinde ve gerek raylardaki nisbî aşınmalar yüzünden her hangi bir kazaya meydan vermemek için ihtiyaten kestik. Ben Pariste geçirdiğim bir kışı hatırlarım. Yağan bir karın günlerce Paris sokaklarında kaldığına bizzat şahit oldum. En medeni, belediyesi en zengin ve vasıtaları en bol bir şehirde bile fevkalâde zamanlarda aksaklıklar olabilir.

Belediye vazifesini yapmıştır

Vâki şikâyetlerin haklı taraflarını teslim ederiz. Fakat belediyenin de elindeki imkânların çok fevkine çıkan bir gayretle ve en kısa bir zamanda normal hayatın iadesine çalıştığını muhterem gazetelerimizin ve halkımızın kabul edeceğini ümit ederim.

Cadde ve meydanlar yıkanıyor

Belediye şehrin temizliğini tamamlamak maksadiyle dün gece yarısından sonra şehrin belli başlı meydanlariyle sokaklarını yıkatmıştır.

Konsolitçi Asaf hasta!

Eski gazeteci ve muharrir arkadaşlarımızdan Konsolitçi Asafın ağır hasta olduğunu teessürle haber aldık. Son zamanlarda müzayakada bulunan bu emektar arkadaşın bakımsız bir halde, Alemdar sineması karşısındaki 30 numaralı evinde yatmaktadır.

Basın Birliği azası olması dolayısiyle bu hasta emektara birlik İstanbul şubesinin alâka göstermesini istemenin bir meslek borcu olduğuna kaniiz.

Eyüp Halkevi fakir halka kömür tevzi ediyor

Eyüp Halkevinin sosyal yardım şubesi çerçevesi dahilinde çalışan fukara perver cemiyeti, şiddetli soğuklar dolayısile ihtiyacı bir kat daha artan muhit fakirlerine (5000) kilo mangal kömürü tevzi etmiştir.

6 Hırsız Çocuk mahkûm oldu

Kocamustafapaşada Bilâlin tatlıcı dükkânını soyan Zeki, Cemil, Naci, Sadi, Ahmet ve Muhiddin isminde altı çocuğun duruşmasına dün başlamıştır.

Dükkânın camekânını kırmak suretile içeriye giren bu altı hırdız dükkânda buldukları 4 kilo helva ve 30 portakalı yemişler ve 25 gazozu içmişlerdir.

Duruşmaları 8 inci asliye ceza mahkemesinde yapılan suçlular 3 sene ağır hapis cezasına yaşlarının küçük olması dolayısiyle bu cezanın suçlulardan 2 sine 2 şer sene, diğerlerine de 6 şar aya indirilmesine karar verilmiştir.

Eminönünde bir nalband dükkânı çöktü

Karın erimesi yüzünden vuku bulan hâdise tehlikesiz atlatıldı

Karların erimesi dolayısile dün Eminönü Küçükpazar caddesi 6 numarada Nalband Saimin dükkânının damı çökmüştür.

Çöküntü bitişik Karabete ait dükkâna da tesir etmiş ve duvarının çatlamasına sebep olmuştur. Her iki dükkân da tahliye edilmiştir. İnsanca zayiat yoktur.

★ Beşiktaşta Teşvikiye mahallesinde 9 numarada oturan İsmailin evinin mutfağı dün âni olarak çökmüştür. İnsanca zayiat yoktur.

Dün üç yangın oldu

Fatih Seyit Ömer mahallesi Atikmedrese sokak 22/1 numaralı evde dün yangın çıkmıştır.

Ev seyyar satıcı Ömere aittir. Ömerin söndürmeden attığı sigara yangına sebebiyet vermiştir. Yangın itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Eminönünde Vefa caddesinde 16 numaralı evde soba kurumlarının tutuşması yüzünden yangın çıkmıştır. Yangın alt katta oturan Münevverin sobasından çıkmışsa da itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Bakırköy Kartaltepe Karakol sokak 21 numaralı evde yangın çıkmıştır. Yangına sebep evin alt katında yakılan mangaldan sıçrayan bir kıvılcımın kanepeyi tutuşturmasıdır. Ev sigortasızdır. Yangın itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Halk Doktoru

Uyumak için hangi tarafa yatmalı?

En tatlı uyku kış gecelerinde olur! Yazın da serin bir yerde olmak şartiyle öğleden sonra uyunur. En önemli mesele, uyurken hangi tarafa yatmak lâzım geleceğidir. Sağa mı sola mı, yoksa arka üstüne mi yatmalı?

En iyisi sağ tarafa yatmalı. Çünkü, sol tarafa yatılırsa (kalb) üstüne yatılacağından sıkıntı, darlık verir. Ara sıra şiddetli çarpıntı yapar. Muntazam, düzgün işlemesi lâzım gelen kalb arasıra bozukluk gösterir.

Hele kalpleri büyük olanlar, yürek hastalığı bulunanlar hiç rahat edemezler, sık sık uyanırlar. Nefes darlığına uğrarlar. Boğuluyormuş gibi olurlar.

Çok bira içenlerin lâstik gibi olan mideleri büyüdükçe büyür. Çok genişler. Bazı defa da yarım ve yahut bir karış kadar düşük olur.

İşte bu gibi hastaların mideleri çok gaz hâsıl eder. Çok (hamur işi) pilâv, makarna, fasulya, bakla, nohut, lâhana yiyenlerin, mide ve barsakları da çok gaz yapar.

İşte bu gibi insanların midelerinde toplanan gazlar, akciğerle kalbin altında bulunan perdeyi, zarı yukarıya kuvvetle iterler, kaldırırlar ve yüreği sıkıştırarak uyku esnasında çarpıntı verirler.

(Tansiyon) denilen (kan baskısı) fazla olursa sol tarafa yatmak daha tehlikeli olur. Eğer akşam yemeğini yer yemez yatılırsa, iyi hazmolamaz. Yemeklerin bütün ağırlığı kalb üzerine yüklenir. Sıkıntı, darlık artar, Eğer sağ tarafa doğru meyilli yatılırsa, hazım daha kolaylıkla olur. Midenin içindeki yemekler ince barsağa doğru daha kolay ve daha çabuk boşanır.

Lokman Hekim

Kaçak manifatura eşyası

Bir ardiyede kilitli olan eşyanın sahibi bulunamadı

Dün bir ardiye ve bir evde mühim miktarda manifatura eşyası bulunduğu Fiyat Mürakabe bürosuna bildirilmiştir.

Ardiye kilitli olup sahibi bulunmadığından araştırma yapılamamıştır.

Diğer taraftan Tokatlıyan hanı antresinde 19 büyük top seten bezi bulunarak suçlu hakkında takibata girişilmiştir.

Bir muhtekir mahkûm oldu

Dün 2 inci asliye ceza mahkemesi bir kömür muhtekirini mahkûm etmiştir.

Kocamustafapaşa Apaç caddesinde 2 numarada kömürcülük yapan Ahmet kömürü üç ayrı şahsa 9 kuruştan sattığı için yakalanmıştır. Ahmet duruşma neticesinde 75 lira para cezasına ve dükkânının 20 gün kapatılmasına mahkûm edilmiştir.

İzmirdeki Yunan konsolosu otelde ölü olarak bulundu

İzmir, (Hususî) — Bir aydan beri Ankarapalas otelinde oturmakta olan şehrimiz Yunan konsolosu Yani Petridis Jan dân öğleden sonra 24 numaralı odasında ölü olarak bulunmuştur. Konsolos senelerden beri İzmirdeki konsolosluk vazifesini muvaffakiyetle yapmıştı.

Çivi bollandı

Son günlerde şehrimize 20 ton çivi gelmiştir. Bu itibarla şehrimizde çivi bollanmıştır.

13 numaralı loca

Macera filmini seyrederken, sinemanın karanlık ve ılık havası içinde yeni bir aşk filizleniyordu

«— Melek kadın, Emel çocuk, güzel Şermin... Hayat sensin. Hayatımı yaratan, yaşatan sensin. Saadet sensin, servet, ihtişam, şöhret sensin!»

Sermed çok güzel karısına hep böyle yalvarır, onu böyle okşar ve bütün kalbiyle severdi. Evleneli henüz dört yıl olmuştu. Bir de çocukları vardı. Şermin, sanki huriler diyarından alınıp ta pamuklar içinde sarılıp sarmalanıp dünyaya hediye edilmiş gibi güzel, Sermed de eşine bağlı yakışıklı ve genç bir koca idi.

★

Delikanlıyı bir gün taşraya tayin ettiler. Bu, aile hayatının mesud seyrini sarstı. Kış günü hep beraber Anadoluya taşınamamak zarureti karşısında ağlaştılar, aylar değil, haftalar değil, hattâ günler değil, saatler, dakikalar birbirinden ayrı nasıl geçecekti.

Gurbet günü geldi. Küçücük kızla annesi, göz yaşları içinde Sermedi uğurladılar. Gözden irak olan gönülden de irak olurmuş. Doğrudur.

Yolunda icabında hayatını dahi feda edeceğini göz yaşları ve hıçkırıklar arasında günde sekiz defa tekrarlayan Şermin de daha yolcu salonunun kapısından çıkarken gülmeye başladı. Kadıköyüne dönüyorlardı. Vapurda çok yakışıklı, pek şık giyinmiş bir genç yolcularını yarım saat evvel uğurlayan ana kızın yanına sokulmakta ve onlarla konuşmakta güçlük çekmedi. Yavrucuk pencereden denizdeki martıları seyrederken delikanlı ile Şermin de işi pişirdiler. Ertesi gün, bir sinemanın akşam matinesinde buluşmak üzere sözleştiler, delikanlı yeni ve muhtegem bir mevzu, kadın da mütehassir günlerin acısını unutturacak taze bir ümid bulmaktan mütevellid sevinçle ayrıldılar.

★

İlk buluşma, sözleşilen sinemanın holünde oldu, beraberce gişeye sokuldular. Kasyer kız, dudaklarının uciyle gülerek ve güzel kadını süzerek 13 numaralı locanın biletini verdi. Çılgınlar karanlık, ılık locada her şeyi unuttular. Macera filmini seyrederken 13 numaralı locada da macera başlayordu. Seans bitmişti. Kadınla delikanlı locadan çıktılar. Tenha koridorun hafif loş bir kenarında delikanlının kolu kızın beline sarıldı, başlar birbirine tekrar yaklaştı, bu sırada hasılâtı hesaplamak üzere elinde paralarla yukarıya çıkan kasyer kız, bu aşk sahnesini gördü. Kızın öksürüşü, ayak larını sürtmesi ve nihayet:

«— Neredesiniz Naci Bey? diye seslenişi, aşk ve garam rüyasını mahcubiyetle sona erdirdi.

★

Sinema âlemleri devam ediyordu. 13 numaralı locanın devamlı müşterileri işi hayli ilerlettiler. Bir gün Sermed ansızın İstanbula döndü. Evde hizmetçi hanımın sinemada olduğunu söyledi ve bedbaht koca, 13 numaralı locada karısını âşıkiyle beraber yakaladı. Kasyerle Ateş böceği kız, kapıcı hâdiseye şahit oldular. İş mahkemeye intikal etti. Şermin, şimdi şunları söylüyor:

«— O gün sinemaya gitmiştim. Locaya girdikten sonra bir fenalık geçirdim. Bu fenalık sarıldıktanmış... O genci tanımam... Öpüşme filân ne münasebet!... Kocam kıskançtır, uyduruyor. Ben buhran içinde çırpınırken, birisi locaya girdi. Doktormuş. Göğsümü açtı, nefes alamıyor gibi idim. Yere yuvarlanırken doktor beni tutmuş, kurtarmış... Onun için bir eli belimde imiş! Bir elile de serbestçe nefes alayım diye saçlarımı arkaya doğru atıyor ve «üveterimi açmaya çalışıyormuş!»

HARP VAZİYETİ

Rusyada ileride yapılacak harekât

(Baştarafı 1 inci de)

geniş ölçüde yarma teşebbüsleri beliriyor ve yer yer tevcih edilen darbeler, muhtelif cephelerin çökmelerine yol açıyordu.

Dünkü bir haber, birbiri ardında üç müstahzar mevzii bildiriyorlardı. Esas itibariyle taarruz kudretini haiz bir ordu da, her ihtimali gözde bulundurarak, mühim kesimlerde tahkim manzumeleri vücuda getirmeyi düşünür. Alman ordusunun da, elinde bulundurduğu vasıta ve malzemeden istifade ederek, bu başarıyı göstermiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Mevzi harbi, muayyen bir mıntakada oynak bir muharebe talep eder. Her muharebe, harekettir. Mevzi harbinde bile, hattâ en ağır silâhlardan sabitlik beklenemez.

Müdafaa mıntakası, muharebenin cephe derinliğince gelişimini kabul edebilmek için yetesi bir derinliği ihtiva eder. Artık, bir hat tabiyesi usulü iflâs etmiştir.

Bir müdafaa mevziinin kudreti, tahsis edilen kuvvetle ve manzumelerine verilen metanetle ölçülür. Garp cephesi, bu bakımdan dikkati çekiyordu; cephe dardı, kalelerle destekleniyordu. İki ordunun en büyük kuvvetleri o cephede rol almıştı.

Mevzide yıllarca kalış, kıta için, belki ileri mevzilerde de, bir konfor temin ediyordu. Alman ordusunun şimdi barınmak istediği mevziin karakterini bilmiyoruz. Alman ordusunda geri teşkilât ve mesaisinin taarruz devresinde neler yarattığı malûmdur. Codt'un teknik sahadaki başarılarını hazer günlerindenberi öğrenmeyen kalmamıştır. Bugünkü buhranın nasıl karşılanacağını anlamak için uzun günlere ihtiyaç yoktur.

İki ordu, ateş temasını muhafaza ediyorlar. Bazı mıntakalarda Rusların girme ve yarma hareketleri göze çarpıyor ve garbe doğru bir çekilme mahsûstur. Muharebenin müstahzar veya müstahkem mevziler önlerinde mi, derinliklerinde mi cereyan ettiğini belirten alâmetler yoktur. Öbür yandan, kuvvetli ardcı birliklerin mevzilerde yerleşmeye, tutunmıya imkân hazırlamak üzere, savaşmaları ihtimali de bahis mevzuudur.

Her halde, iklimin gücüne ve güçlüğüne dayandığını iddia eden Rus ordusu için, operatif yarmalara intizar ettiren hâdiseler, sebepler yoktur.

Müdafaa mıntakasının veya mıntakalarının nereleri olacağını kestiremiyoruz. Ancak, bugünkü ve yarınki hava şartlarının, mevzii, mahdut hedefli teşebbüsleri mümkün kılacağına inanıyoruz. Muharebelerin cereyan tarzına gelince, her iki tarafça da yıpratıcı olacağını kabul etmek icabeder.

Müstahzar mevzi, muharebeye yeni bir nizam; ateşin otomatik idaresine imkân verir.

Hareket harbinde enerjisini, ehliyetini isbat eden bir ordunun mevzi harbi hayatına çok kolay intıbak edeceği tahmin edilebilir..

Mevzi harbi, yedi aydanberi çarpışan kuvvetlere dinlenmek fırsatını da bahşetmiştir. Bu metodun tercihindeki bir sebep de taze kuvvet iktisabı olduğuna göre, önümüzdeki ayların mevzii müsaraalarla geçmesini beklemekte aldanılmıyacağı anlaşılıyor.

Kömürden zehirlenerek öldü

Dün İsmail isminde bir duba tayfası kömürden zehirlenerek ölmüştür.

Yaptığımız tahkikata nazaran hâdise şöyle cereyan etmiştir. Hasköy kalafat yerinde bağlı Beykoz demir dubasında çalışan 37 yaşındaki İsmail dün ısınmak üzere duba ambarında kok kömürü yakmıştır. Kömür iyice yanmadığından İsmaile tesir ederek zehirlenmiştir. Baygın halde Balat Musevi hastahanesine kaldırılan İsmail orada ölmüştür. Muayenesini aypan tabibi adlî B. Hikmet Tümer defnine ruhsat vermiştir.

Bir tramvay yoldan çıktı

Dün 169 numaralı Ortaköy-Aksaray tramvayı Ortaköyden Aksaraya gitmekte iken Eminönü durağına 20 metre kala yoldan çıkmıştır. Araba 15 dakikada yola sokulmuştur.

İzmirdeki Yunan konsolosu otelde ölü olarak bulundu

İzmir, (Hususî) — Bir aydan beri Ankarapalas otelinde oturmakta olan şehrimiz Yunan konsolosu Yani Petridis Jan dân öğleden sonra 24 numaralı odasında ölü olarak bulunmuştur. Konsolos senelerden beri İzmirdeki konsolosluk vazifesini muvaffakiyetle yapmıştı.

Çivi bollandı

Son günlerde şehrimize 20 ton çivi gelmiştir. Bu itibarla şehrimizde çivi bollanmıştır.

DAHİLİ küçük haberler

★ Şişlide Bulgar çarşısında 37 numarada kepekçi İlya Sikinin miksetin kilosunu on kuruşa satmakta olduğundan Fiyat Mürakabe bürosunun alâkadar memurları İlyayı, hakkında tutulan bir zabıtla adliyeye teslim etmişlerdir.

★ Dün Beykozda Fevzipaşa caddesinde 9 numarada bakkal Hikmet Arık dükkânında pirinç bulunduğu halde gelen müşterilere (yok) cevabını vermiştir. Keyfiyet Fiyat Mürakabe bürosuna bildirilmiş, büronun alâkadar memurları dükkânda yaptıkları araştırma neticesinde 9,5 kilo pirinç bulmuşlardır. Pirinç satmaktan imtina eden Hilmet adliyeye verilmiştir.

Tarihten bir yaprak

Garbın Evliya Çelebisi: Madam Montague

Yazan: TARİHMEN

Bizim Evliya Çelebimiz ve seyahatnamesi meşhurdur. Yalnız bizde değil garbde de Evliya Çelebi lâkabile meşhur olan Derviş Mehmet Zıllî çok gezdi, bir çok yerleri dolaştı ve gördüklerini ballandıra ballandıra yazdı.

Evliya Çelebinin seyahatnamesi, mübalâğalı, hakikatten ziyade masalı andıran kısımları bulunmasına rağmen, bugün bile alâka ve istifade ile tatlı tatlı okunacak kıymetli bir eserdir. Zira müşahedeleri kuvvetlidir, tasvirleri renkli ve canlıdır.

★

Şarkın Evliya Çelebisine mukabil garbın bir hayli seyahatname yazıcıları varsa da bunların arasında Madam Montaguenin seyahatnamesi müstesna bir kıymeti haizdir. Çünkü bu İngiliz kadını üçüncü Ahmet devrinde elçilikle Babıâliye gönderilmiş olan kocasiyle birlikte İstanbula geldi ve İstanbuldaki müşahedelerini canlı ve kıvrak bir üslûb'la tesbit ederek bize yadigâr bıraktı.

Bayan Montague İstanbula geldiği vakit 27 yaşında idi. Zamanın padişahı üçüncü Ahmetti. Sadabette de meşhur Nevşehirli İbrahim Paşa bulunuyordu. İstanbul halkı, başda hünkâr ve sadrazamı lâle bahçelerinde çırağan safalarile meş'guldü.

İngiliz elçisinin eşi o zamanki İstanbul kibarlarının harem dairelerine girdi, çıktı ve zaten (52) mektuptan ibaret ölmez eserinin büyük bir kısmını Türkiyeye ayırdı. [*]

Biz burada dişi Evliya Çelebinin Türkiyeye ait mektuplarından bahsetmiyeceğiz. Çünkü zaten bizlerce pek meçhul olmayan şeylerden bâhistirler. Fakat Madam Montague'in mektuplarından o zamanki (Viyana) dan bahsedenleri arasında öyleleri vardır ki Üçüncü Ahmet devrinde (Viyana) sosyetesinin iç yüzünü tasvir etmesi itibarile gerçekten ehemmiyetli ve meraklı tafsilâtla doludur.

Meselâ Avusturya sarayının hususî hayatına dair verdiği malûmat arasında (Viyana) kibar âlemlerinde en ziyade hayret nazarını çeken şeyin "her kadının bohemehal iki kocalı olması!,, idüğini söylüyor ve diyor ki:

— Viyanada hemen her kadının iki kocalı olması âdet. Kadın bunlardan birinin ismini taşıyor, öbürüne de kocalık vazifesini ifa ettiriyor. Bu kabil rabıtalar o derece maruftur ki, şayet kibar bir kadını öğle yemeğine davet edip te iki kocasını, yani meşru kocasiyle âşıkını birlikte davet etmezseniz, kadına hakaret sayılıyor. O derecede ki, bu iğbirarını size sıkılmadan açıkça beyan edebiliyor. Kadın daima bu iki erkeğin ortasında kemali vakarla arzı endam ediyor. Bu gibi (ikinci izdivaçlar) alelâde yirmi sene kadar sürüyor ve ekseriya da kadın âşıkını kâmilen harap etmekle işe netice veriyor. Bu bağlar ekseriya aşktan ziyade âdet ve görenek olarak aktediliyor. Bir erkeğin bir kadına rabıtası olmazsa o erkek muteber sayılmayor ve bir kadın da evlenir evlenmez derhal kendine bir âşık arıyor. Çünkü onsuz rağbet kazanmak gayet müşkül. Âşık metresine daima bir maaş temin ediyor. Kendisini bilâhare görmese bile bu maaşı vermeğe mecbur bulunuyor...,

★

Görülüyor ki Üçüncü Ahmet devrinde İstanbul lâle devrini yaşarken Viyanalı evli kibar erkekler de hakikî bir geyik tarzı hayatı sürüyorlarmış. Mesele sadece bir telâkki ve görüş meselesi. O kadar ki bu zevat yalnız öz karılarına değil tanıdıkları kadınlara bile hoş görünmek için muhabbet tellâllığından kaçınmamakta ve bunu pek tabiî bir vazife saymaktadırlar. Bunu da yine Bayan Montague şöyle anlatıyor:

— Dün başıma garip bir vaka geldi: Kontes ...in evinde, bir toplantıda idim. Genç kont ..... mırdivenden inerken bana elini verdi. Sonra bu vesileden istifade ederek Viyanada uzun müddet kalıp kalmayacağımı sordu.

— Bu bapta ben bir karar veremem. Bu imparatorun bileceği bir şey dedim. Bunun üzerine:

— Pekâlâ, ister çok kalınız, ister az. Fakat her halde hoşca bir zaman geçirmek ister, ufak bir kalb muamelesinde bulunursunuz değil mi? dedi. Ben oldukça hiddetli bir sesle:

— Benim kalbim öyle pek kolay elde edilmez dedim. Bunun üzerine içini çekerek:

— Bu cevaptan anlaşılıyor ki kalbinize malik olamayacağım. Fakat sizi samimî bir sevgi ile sevdiğim için bu hal beni pek üzdü. Maamafih size bir hizmette bulunmak isterim. Mademki beni kendinize lâyık görmediniz, içimizden kim hoşunuza gidiyorsa, söyleyin bana, sizi memnun edebilecek tarzda bu vazifeyi olsun ifa edeyim. demez mi?

Artık düşününüz. Londrada da olsa, böyle bir nezaketi ne suretle telâkki ederdim. Fakat (Viyana) nın âdetlerini bildiğim için karşımdaki zatın beni cidden memnun etmek istediğini anladım...,

★

İşte biz Türkler Üçüncü Ahmed devrinin Çırağan safalarını, Sadâbâd âlemlerini ayıp sayarken o zamanki komşumuz Avusturya ülkesinin payitahtı (Viyana) bu tarzda yaşıyor, böyle eğleniyordu.

[*] *(52) mektuptan (30) tanesi Üçüncü Ahmed devrindeki Türk hayatına aittir.*

CHARLES BOYER'in
Bu sene göreceğimiz yegâne FİLMİ
BACK - STREET
PEK YAKINDA
SÜMER Sinemasında

En Son Telgraf Ve Ajans Haberleri

Pasifik'te

(Baştarafı 1 nci sahifede)

ka Japonları beklemeleri tavsiye olunmaktadır.

FİLİPİNLERDE

Dün Amerikan tayyareleri, Lüzon adasında Japon işgali altında bulunan bir kaç mıntakayı bombardıman etmiştir.

Bir Japon haberine göre, Manilâda normal hayat avdet etmiştir.

Amerikan kıtalarının çekilirken şurada burada vukua getirdikleri yangınlar devam ediyor.

YENİ GİNEDE

Yeni Ginede Rebaul civarındaki hava meydanı Japon tayyarelerinin yeni bir taarruzuna uğramıştır. Yerde bulunan Avustralya tayyarelerinden bir kaçı hasara uğramıştır.

ŞANGŞA'DA

Japon umumî karargâhı, Japon kıtalarının Şangşa'yı tekrar tahliye ederek harp üslerine çekildiklerini haber vermektedir. Şehrin tahliyesi esnasında mühim tesisler tahrip olunmuştur.

ÇİNDE

Lao - Tao'da japonlar 6000 kişi kaybetmişlerdir. Buradaki kıtalar, şimdi ric'at çarelerini arıyorlar. Çungking'den bildirildiğine göre, japonların tazyikine devam edilmektedir.

Birinci İnönü muharebeleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

O zamana kadar Türk millî kuvvetleri içinde düşmanlarımızca kuvvetli bir unsur telâkki olunan âsî Çerkez Ethem kuvvetlerinin kendilerine ilticasından ve bu asî kuvvetleri takip bahanesiyle garp cephesinden mühim miktar birliklerin Gediz istikametinde hareket ettiklerini haber alan düşman ordusu fırsattan istifade etmeyi düşünmüş ve 1921 yılı İkincikânunun 6 sında Bursa, Uşak cephelerinden Eskişehir ve Afyon istikametinde yürümeğe başlamıştı. Bu ileri hareket üzerine derhal âsilere karşı sevkolunan kuvvetlerden bir kısmı, cebrî yürüyüşle ve sür'atle İnönü cephesine sevkolunmuştu.

1921 yılı İkincikânunun dokuzuncu günü iki ordu karşılaştı. Garp cephesi kumandanı İsmet Paşa harekâtı bizzat ve bilfiil idare ediyordu.

Ve 21 yıl önce bugün başlıyan ve 10 Sonkânun gününde devam eden muharebe bir çok buhranlı safhalar geçirdikten sonra 10/11 Sonkânun akşamı düşmanın bozgun halinde ric'ate mecbur edilmesiyle neticelendi.

Millî İstiklâl tarihimizin ilk ve en büyük zaferini kazanan, Millî Şef İnönüne bu mutlu yıldönümünde, Türk milletinin sonsuz minnet ve şükranını tazimle bir kere daha teyit ederken, kurtuluşumuzu kan ve canlariyle bize temin eden aziz şehitlerimizin ebedî hatıraları nı hürmetle anıyor ve taziz ediyoruz.

Maaş zamları

(Baştarafı 1 inci de)

kanunlar meyanında memur maaşlarına zam meselesi de vardır. Bu hususdaki kanun lâyihası son şeklini almak üzeredir. Çok yakında meclise sevkedilip müstaceliyet kararile müzakere olunacaktır.

Ziraat Vekili Ankarada

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen bu akşam İzmirden şehrimize gelmiştir. Yarın, vekilin riyasetinde alâkadarların iştirâkile zirai istihsalin arttırılması için alınması münasip görülen tedbirler üzerinde görüşülmek üzere bir toplantı yapılacaktır.

Zirai kombinalar kadrosu

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Ziraat Vekâletince mübayaa olunan ziraat makine ve âletlerinin işletilmesini temin eden zirai kombinalar taşra teşkilâtının yeni kadrosu Heyeti Vekilece kabul edilmiş ve bu kadronun 942 takvim yılı karşılığı olarak Ziraat Vekâleti emrine 93.000 lira tahsis edilmiştir.

Yeni kararlar

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Yarın, hem müstahsil hem de müstehliki alâkadar eden koordinasyon heyeti kararları neşrolunacaktır. Bu kararlara göre, pirinç ve fasulye mübayaatı için ofise iki milyon lira ayrılmıştır.

Bundan başka hükûmet, bu sene de tütün piyasasına müstahsili korumak için müdahale edecektir. Köylünün ellerindeki tütünüü ilk günlerde düşük fiitütünün ilk günlerde düşük fitin müdahalesinden faydalanmalrı için elzemdir.

Yardımsevenler içtimaı

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Yardımsevenler cemiyeti menfaatine bu akşam Ankarapalas salonlarında yemekli bir toplantı yapılmıştır.

Ankarada lodos!

Ankara, (Yeni Sabah) — Uzun müddettenberi devam eden şiddetli soğuklardan sonra bugün şehrimizde lodos başladı ve karlar erimeye yüz tuttu. Bunun la beraber akşam üzeri yine hafif bir soğuk çıkmıştır.

★

Ankara, 8 (Yeni Sabah) — Millî Korunma Kanununun hükümleri dairesinde İstanbulda-ki iktısadi ve sınaî tesisat ve işletme Türk anonim şirketi fabrikasında günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına müsaade olunmuştur. Fazla mesai yapan işçiye, her bir fazla saat çalışma için muayyen bir munzam ücret tediye olunacaktır.

Avam kamarasında

(Baştarafı 1 incide)

buna göre Pasifiğin cenup batı bölgesinde bütün hava, kara ve deniz kuvvetlerinin tek yüksek komuta tarafından idaresi tekarrür etmiştir.

Bu komutanlığa tayin edilen general Wavel kurmay heyetinde, Avustralya, Yeni Zelânda, Büyük Britanya ve Amerika kuvvetlerine mensup kurmay subayları bulunacaktır.

Çin başkomutanı Çan Kay Şek, şimdiki halde ve ileride Çin harp alanlarında hareket yapacak milletlerin hava ve kara kuvvetlerinin komutanlığını yapmayı kabul etmiştir.,,

Demiş ve müşterek kumanda meselesinden de kısaca bahsettikten sonra konuşmayı M. Edenin Moskovayı ziyaretine intikal ettirerek demiştir ki: "Hariciye Nazırımız, M. Staline yaptığı ziyaretten henüz avdet etmiş bulunuyor. Bu da şahsî ve sıkı bir işbirliğinin başka bir misalidir.,,

Bundan sonra M. Atlee, Çin - japon çarpışmasından bahsetmiş ve bu harekâtın ilerisi için bir müjde olduğunu söylemiştir. Müteakiben M. Atlee muhtelif cephelerdeki harekât üzerine bir göz gezdirmiş ve demiştir ki:

"Bir kâr ve zarar hesabı yapacak olursak Libyada birinci haftada Mihver kuvvetlerine ağır darbeler indirmekte devam etmiştik. Tobruk'a asker çıkarmış ve düşmanı Bardia, Halfaya ve Sollum'da cepler içerisine almıştık. İkinci hafta da şiddetli mukabil taarruzlara rağmen Rommel mevzilerini tutmağa muvaffak olamamıştır. Müteakip günler ise bir daha tutunamamıştır. Ve hâlâ da ric'ate devam etmektedir. Bu harekât esnasında yalnız Bardiadaki düşman kuvvetleri 8.000 esir vermişler ve bir çok harp malzemesi bırakmışlardır.,,

Bundan sonra M. Atlee deniz kuvvetlerinin mes'uliyetlerini şu üç noktada toplamıştır.

1 — Kuvvetlerimizin malzeme ve iaşesi imkânlarının idamesi.

2 — Düşman kuvvetlerine malzeme ve iaşe maddeleri taşınmasının kesilmesi.

3 — Ordunun ileri hareketine yardım etmek maksadiyle kıyılardaki hedeflerin bombalanması.

M. Atlee, bu mes'uliyetleri izah ettikten sonra donanmanın muhtelif denizlerdeki ve kıyılardaki muvaffakiyetlerinden bahsetmiş ve bunları büyük bir şükranla karşıladığını söylemiştir. Başvekil muavini hava kuvvetlerinin de büvük kudretinden bahsettikten sonra şöyle demiştir:

"Daha evvel işbirliği noksanlığı hakkında tenkitler yapılmıştır. Libya seferi iş beraberliğinin mükemmel bir misalidir. Afrika şimalinde yapılan bu muharebenin ne kadar meharet le idare edildiğini takdir, pek de kolay değildir. Gazetelerde, arazivi gösteren küçük yarım daire şeklinde haritalar görülüyor. Fakat kuvvetlerimiz hareket üslerinden 1000 kilometre uzakta hareket yapıyorlar. Tobruk, Derne ve Bingazinin işgalleri, zamanında biraz hafiflik vermişse de, cölde 1000 kilometre mesaha içinde malzeme ve iaşe taşınmasındaki zorlukları herkesin anlaması lâzımdır. ,,

M. Edenin beyanatı

M. Atlee'nin beyanatından sonra M. Eden yapılan tenkidlere cevap vermiş, Uzakşarkta Felemenk Hindistanının iş birliği hakkındaki beyanatı memnuniyetle karşılandığını, hükûmetin Uzakşarktaki harp mes'uliyetini kabul ettiğini, Singapurun ihmal olunmadığını, Moskovada mühim meselelerin müzakere edildiğini, görüşmelerden müsbet neticeler alındığını, Mareşal Voroşilof ve Timoçenko ile görüştüğünü, Sovyet ordularının manevî kuvvetlerinin birinde olduğunu söylemiştir.

Bundan sonra Avam kamarası, M. Çörçilin Birleşik devletlere yaptığı ziyareti ve Vaşington konferanslarında elde edilen neticeleri tasvib etmiştir.

Liberal mebuslar bir harp kabinesi teşkili fikrini ileri sürmüşlerdir.

M. Eden Türkiyeden bahsederek demiştir ki:

"Moskovada bulunduğum sırada Tahran ve Ankaradaki İngiliz elçilerini benimle görüşmek üzere oraya çağırdım.

Çünkü Almanların, bilhassa benim Moskova ziyaretim vesilesiyle Türkiyede huzursuzluk doğurmağa çalışmalarını muhtemel görüyordum. Bu hususta aldanmamışım. Müzakereleri mizin Türkiyeyi ilgilendiren kısımları hakkında Ankara mümessillerimize bizzat malûmat vermek istedim. Elçimiz Türk hükûmetine bunları bildirecektir. Şimdilik sunları söyleyebilirim ki görüşmelerimizde Türkiyeden her bakımdan dostça bahsettik. O kadar ki Türk hükûmeti bunları işitmekle memnun olur.. Türkiyenin, müttefikleri tarafından korkacak bir şeyleri yoktur.

Türkiyenin toprak bütünüğü hiç bir tehlikeye maruz değildir. Geçen ağustosda Büyük Britanya ile Sovyetler Birliği tarafından Türkiyeye karşı girişilen taahhütlere tamamile riayet edilecektir. Sovyetler Birliği ve Türkiyeyi kuvvetli ve müreffeh görmek isteriz. Rusya ile Türkiye arasında sıkı bir anlaşma lüzumu, Atatürk tarafından yani Türkiye için konuşulmuş bir prensiptir. Bu siyasetin doğruluğu harbin sarhaları arasında her gün biraz daha meydana çıkmaktadır.,,

Vekiller Heyeti dün toplandı

Ankara, 8 (a.a.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün Başvekâlette Başvekil Doktor Refik Saydamın Reisliğinde mutad toplantısını yapmıştır.

Norveç akınları

Londra, 8 (a.a.) — Vhitley tipindeki bombardıman tayyareleri Norveç sularında donanmanın harekâtına geniş ölçüde iştirâk etmişlerdir.

Stavenger civarındaki hava meydanı bombardıman edilmiştir. Bir şimendifer istasyonu ağır hasara uğratılmıştır. Stavanger hangarlarında yangın çıkmıştır.

Mac Murray

Vaşington, 8 (a.a.) — Haber alındığına göre şimdiye kadar Amerikanın Ankara sefirliğinde bulunan Mac Murray büyük bir tecrübe sahibi olduğu için Amerika Cümhurreisi kendisinden Vaşingtonda istifade etmeğe karar vermiştir.

Bergama civarında ölü bulunan anaile çocuğu

Bergama (Hususî) — Bergamaya bağlı Kozak nahiyesinin Demircidere köyünden Hüseyin oğlu Hasan Yılmaz karısı 20 yaşında Gül Yılmaz 15 günlük çocuğiyle birlikte köye 150 metre mesafedeki Çamağacı mevkiinde ölü olarak bulunmuştur. Hâdise heyecan uyandırmıştır. Tahkikat yapılıyor.

Afrikada

(Baştarafı 1 inci de)

ların himayesinde Yedabiadan çekiliyorlar. Cenupta İngiliz kuvvetleri 30 - 40 kilometre kadar ilerlemişlerdir.

Alman tebliğine göre, Sollum cephesinde İngilizler şiddetli topçu ateşi açmışlardır. Malta da evvelki gün gene bombardıman edilmiştir.

İtalyan tebliğine göre, İtalyan deniz kuvvetleri gece İskenderiye limanına girerek iki İngiliz harp gemisine hücum etmişlerdir.

Gene ayni tebliğde, Tobruk önünde İngilizlerin Phoche kruvazörünün batırıldığı yazılıyor.

★ Tahran — Bazı mebuslar bugün meclisde müzakere edilecek olan İngiliz - İran muahedesinin tadili hakkında bazı tekliflerde bulunmuşlardır.

★ Budapeşte — Von Ribbentrop, hususi trenle bu sabah saat 10,04 de buraya gelmiştir. Nazır Budapeştede iki gün kalacaktır.

HEY SABAH

Mütekaitler de tabii unutulmamışlardır.

Yazan: A. C. SARAÇOĞLU

Ahvali hazıra dolayısiyle her türlü yiyecek ve giyecek fiyatlarının yükselmiş olmasını göz önünde bulunduran Maliye Vekâleti şükrana şayan bir hareketle memur maaşlarının, artan ihtiyaç karşısında, bu ihtiyaçları karşılayabilecek bir hadde çıkarılması imkânlarını araştırdı ve bir takım kararlara vardı.

Bu cümleden olarak memur olup da yüz liraya kadar maaş alanlara (25), yüz liradan, iki yüz liraya kadar maaş alanlara (20) ve iki yüz liradan fazla maaş alanlara da (15) lira zam yapılması tekarrür etti.

Bu sütunlarda evvel âhir söylemiş olduğumuz gibi zarurî ihtiyaç maddelerinin dainî yükselişi karşısında bunalan memur derdine çareyi ancak hükûmetin şefkatli kucağında bulabilirdi. Nitekim öyle oldu ve hükûmet kendisine hizmet eden memurun mahrumiyete düşmemesi için en cezrî ve kestirme yolu tuttu.

★

Memurları sevindirdiğine şüphe caiz olmıyan bu zam haberinde emekli yurtdaşların da bu zamdan istifade edip etmediklerine dair vuzuh ve sarahat yoktu. Hiç şüphe yok ki, hükûmet memur sınıfını zamanın geçim zorluklarına karşı korumayı düşünürken ayni zorluklara maruz bulunan mütekaitleri de göz önünde bulundurmuştur. Belki de bahis mevzuu olan zamlar maaşlardan alınan bir kısım vergilerin kaldırılması suretinde yapılacak ve bu takdirde mütekaitler de bu zamlardan istifade etmiş bulunacaklardır.

TEŞEKKÜR

Kıymetli zevcim ve sevgili babamız Başvekâlet Müsteşarı Vehbi Demirelin bizleri unutulmaz elemler içinde bırakan vefatı dolayısiyle telgraf ve mektupla taziyet beyan eylemek ve merhumun cenaze törenine iştirâk etmek lûtfunda bulunan sayın dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre derin teessürümüz mâni olduğundan gönlünce en samimî minnet ve şükranlarımızın alenen arz ve iblâğına «Yeni Sabah» ın delâletini rica ederiz.

Sadiye Demirel, Nermin ve Haydar Tek

BU AKŞAM SES Sinemasında
En büyük sanatkâr ve aşk filmlerinin yıldızı
PAULA WESSELY'in
WİLLY BİRGEL ile beraber yarattığı ve imparatorluk devrindeki Avusturya - Macaristanın ihtişamını canlandıran
AŞK VE VATAN
(MARİA İLONA)
Büyük aşk ve vatanperverlik filmini takdim ediyor. Saat 8.30 da
İBRAHİM ÖZGÜR
ve ATEŞ BÖCEKLERİNİN KONSERİ
Yerlerinizi evvelden aldırınız . Tel: 49369

MAZİSİNİ UNUTAN KADIN
Herkesin ağzında dolaşacak bir film ortaya konmamış

Kurutma makinesi aranıyor
Nişasta veya boya imâline mahsus bir adet kurutma cihazı satın almak isteniyor.
KURU KAHVECİ MEHMET EFENDİ mahdumları ticaretiane-sine müracaat

HAY ÇAPKIN HAY!

Çeviren: BEHÇET SAFA Tefrika No. 45

Japon hokkabazın numarası bitince Şevket büyük bir nezaketle:

— Efendileri rahatsız ettik Şükrü!

Dedi. İki zat, misafirlerinin müslüma nolduğunu anlayınca daha memnun olmuşlardı. İkisi birden:

— Estağfurullah, estağfurullah... Lûtuf buyurdunuz. Şok memnun olduk.

Dediler ve iki çapkınla derhal muarefeye başladılar. Bunlar Suriyeli idiler. İstanbula seyahate ve para yemeye gelmişlerdi. Şehrin ve hele bu yerin pek acemisi oldukları için masalarına iki şehirli gencin gelişini cana minnet bilmişlerdi. Garson geçerken gübekli genç çağırdı ve Şevketle Şükrüye:

— Ne emir buyuruyorsunuz?

Diye sordu. Şükrü yapacakları konsomasyonu kendi hesaplarına yapacakları ve burada masalarında bir yer vermek suretile zaten büyük bir lûtufta bulunduklarını söylediyse de aldığı cevap şu oldu:

— Estağfurullah, estağfurullah... Ne ehemmiyeti var efendim?..

Şevket bu meseleyi sonra halledeceklerini söyliyerek iki viski ısmarladı. Araplar çay içmişlerdi. Fakat soda ile karışan Viskinin ne olduğunu merak ederek birer tane de kendilerine ısmarlerdi. Fakat soda ile karışan viskiyi tadınca arkadaşına:

— Nâsır efendi hazretleri, dedi. Şok guzel değil mi?

— Evet, ve lâkin hamri nasıldır acaba?

Şükrü bir kahkaha koyuverecekti. Şevket kaşlarını çatarak dudaklarını ısırdı ve kendisine sorulan suale ne cevap vereceğini şaşırarak:

— Viskinin hamuru fena olmayacak..

— Lâ hamur!.. Hamr... Yani yani efendim!..

Nâsır efendi söze karıştı:

— Sarhoşluk nasıl olacak demek istiyor İsmail...

— Ha sarhoşluğu.. Yanı viskinin sarhoşluğu mu? Pek güzel, pek tatlıdır.

Sahneye dört Macar kızı çıkmıştı. Kızlar birbirinden güzel ve yarı çıplaktılar. Nâsır ve İsmail efendilerin ağızlarının suyu akıyordu. Maamafih Şevket de kızları çok güzel bulmuştu. Hele ikisinden gözlerini ayıramıyor; bacak oyunlarını bir saniye kaçırmak istemiyordu. Viskiler birbirini takip etti. Suriyeliler nihayet baklayı ağızlarından çıkararak gördükleri kızların elde edilmesi mümkün olup olmadığını sordular. Bundan kolay ne var? Şükrü de Şevket de kızları derhal masaya davet edebileceklerini söylediler. Filhakika daha evvel numaralarını bitirmiş olanlar yandaki locaları işgale başlamışlardı. Fakat Suriyelilerin de gözleri Macar kızlarında idi.

Numaralar bitip de danslar başlayınca Şükrü kalktı. Bütün salona bir göz gezdirerek Macar kızlarını aradı. En arkadaki setde bir masada toplanmışlardı. Suriyelilerin işitebileceği bir sesle Şevkete:

— Bizimkiler orada! dedi.

Onlar da ayağa kalktılar ve Macar kızlarını yeni tuvaletlerile gördüler. Şimdi ne olacaktı? Suriyeliler bu derece girandbaha kadınların nasıl ele geçirileceğine, hattâ bunlarla nasıl temasa gelebileceklerine akıl erdiremiyorlardı. Şevket onlardan müsaade isteyip de:

— Gidip kendilerile görüşelim!

Deyince inanmadılar. Fakat iki arkadaş gidiyorlardı. Suriyeliler hayretle dudaklarını büktüler ve çil gözlerini daha ziyade büzerek onları bakışlarile takip ettiler.

Yarı yolda Şevket, arkadaşının koluna girerek:

— Ne yapacağız Şükrü? dedi. Konsomasyonun çaresini bulduk. Suriyeliler bizim viskileri de bayılacaklar. Bu kadarla bırakşak işi.

— Macar kızları fena mı?

— Fena değil amma... İşi dallandırmayalım. Hem bize faydası olmazsa?..

— Hele bir bakalım. Olmazsa numaraya burada keseriz.

Şükrü önde, Şevket arkada Macar kızlarının masasına yanaştılar. Plâtin ve kumral saçlı iki güzele dans teklif ettiler. Kızlar derhal kabul ederek ortaya inince Suriyelilerin ağzı açık kalmıştı. Danstan sonra iki kızı masaya davet ettiler. Kızların canına minnet. Hem bedava içecekler, hem de bu konsumasyonun yüzde onunu bar sahibinden alacaklardı. Ancak kızlar davet edildikleri masada iki garip mahlûk da görünce biraz canları sıkıldı. Fakat Şevket onlara Fransızca:

— Bunların ikisi de paşadır. Sultanın paşası.. Hani Adüldülhamit vardı. Meşhur Sultan Abdülhamit, işte bunlar onun paşasıdır. Çok zengindirler.

Deyince Macar kızlarının sevincine payan yoktu. Suriyeliler yanıbaşlarına gelen bu yarı çıplak peri kızlarına nasıl ikram edeceklerini bilmiyorlardı. Bollar ısmarlandı. Kafalar iyice tütsülendi. Kızlar cepleri altınla dolu olduğunda şüphe olmıyan iki paşayı Şevket veya Şükrünün tercümanlığiyle dilsad ediyorlardı. İki çapkın, kızların Suriyeliler hakkında söyledikleri:

(Arkası var)

HERGELECİ İBRAHİM

Yazan: M. Sami Karayel 195

[Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur.]

Halbuki Murad biraz daha zorlarsa mağlûp da olurdu. Ayakları yerden kesilerek gerisin geriye uçuyordu' Hergeleci, hasmını çengele getirmek için manevra içinde idi.

Murad bir çengele gelmiş olsa bir anda sırt üstü yere düşerek mağlûp olacaktı.

Çapraz yirmi adım kadar yürüdü. Hergeleci, bir biçimine getirdi, çengeli yetiştiremedi. Nihayet Koca Murad, bir fırsatını bularak dönüp sıyrılarak olduğu yere çöktü. Hasmının altına düşmeğe mecbur olmuştu.

Alt güreşi de çetin olmağa başladı. Hergeleci, hasmını bir an evvel yenmek için çırpınıyordu. Sarmadan, künteye.. Künteden sarmaya geçip duruyordu.

Malûm ya.. Zor oyunu bozar derler.. İşte Koca Murad da bu kaideye uyarak hareket ediyordu.

Güreş altta uzadıkça uzadı. Koca Murad, alttan kurtulmak için olanca hiziyle hamle yapıyor, fakat bir türlü hasmının elinden kurtulamıyordu.

Nihayet Koca Murad, kemanede bulunan hasmının bileklerinden yapışarak olduğu gibi doğruldu. Ve koca gövdesiyle silkinerek zorla ayağa kalktı.

Hergelecinin mehareti, oyunbazlığı, kuvveti hasmının zehirce hareketini durdurmağa kâfi geldi.

Koca Murad, ayağa kalkar kalkmaz, birden bire hasmının bileklerini bırakarak yüz yüze dönmek istedi. Lâkin, fevkalâde tetik olan ve daima fırsat kollayan Hergelecinin oyununa takıldı.

Hergeleci, hasmı dönerken derhal paçasına inmişti. Tek paça kaparak yürüdü.

Koca Murad, ne olduğunu şaşırdı. Tekrar alta düşmekten başka çare yoktu. Yoksa mağlûp olacaktı. Bilmecburiye alta düşen Koca Murad hadden fazla sinirlenmişti.

Ayağa kalkmasiyle yere yatması bir olan Koca Murad, bir manda gibi sinirinden soluyordu. Hergeleci hasmını kemanelemiş bekliyordu. Murad, hasmın kemanesini sağ koliyle budayıp çözüyör. Fakat Hergeleci yene kemaneyi tazeliyordu.

Bir aralık Hergeleci, sarmaya girdi. Koca Murad sarmadan sarmaya dönmek için sağ eliyle hasmın sırt kasnağına basarak doğrulmak istedi. Fakat az kalsın yeniliyordu. Birdenbire kendisini toparladı ve tekrar olduğu yere geldi.

Hülâsa Koca Murad bir türlü alttan kurtulamıyordu. Hasmı da yeneceğim diye oyundan oyuna geçiyordu. Koca Murad, yarım saatten fazla altta takılıp kaldı. Nihayet bin müşkülâtla tek paça kaparak ayağa kalktı.

Fakat Hergeleci, paçasını kolaylıkla hasmının elinden kurtarmıştı. Bu suretle güreş tekrar ayakta devama başladı.

Büyük Yaşar, hem güreşiyor ve hem de yan gözle Koca Muradın güreşini kontrol ediyordu. Arkadaşının halini iyi görmiyordu. Hergeleciyi hâkim güreşir görüyordu.

Kara Ahmet de, Büyük Yaşara dayanıyordu. Elenseler tırpanlarla iki pehlivan birbirini kırıyordu.

Büyük Yaşar, mahir bir pehlivandı. Kara Ahmet de mahir olmakla beraber zorlu bir adamdı.

Kara Ahmet, yusyuvarlak bir pehlivandı. Topuz gibi idi. Ensesi kısa ve kalındı. Hem çok kalındı. Kolları kısa ve haddinden fazla kuvvetli idi.

Hele Kara Ahmedin göğsü, omuzları bir manda kadar müsekkeldi. Ahmedin yalnız kalçaları dardı. Aşağıları yukarılarına nazaran küçüktü.

Büyük Yaşar, güzel bir adamdı. Büyük Yaşar, Sultan Azizin şamdancıbaşısı ve başpehlivanlarından meşhur Kara İbonun akrabasıdır.

Kara İbo da güzel ve yakışıklı bir pehlivandı. Büyük Yaşar da insan güzeli bir erkekti.

Vücudu da mütenasipti. Ve pehlivanzade idi.

Büyük Yaşar, Kara Ahmedin kalçalarının dar ve yukarılarına nazaran aşağılarının az olduğunu bilirdi. Bu sebeple Kara Ahmedin elenselerine müthiş tırpanlariyle mukabele ediyordu.

Büyük Yaşarın da kolay kolay Kara Ahmedi ortadan çıkaramıyacağı seziliyordu. Koca Murad da ayni vaziyette idi. Her ne kadar Hergeleci güreşe hâkim idiyse de Muradın deli dolu güreşi onu bir çok vartalardan kurtarmağa yarıyordu.

Koca Murad, keyifli idi. O, zaten her güreşinde böyle idi. Ne kadar sinirli olsa, ne kadar yorgun bulunsa gene keyifli keyifli çırpınır ve nârasını savururdu.

Koca Murad, ikide birde çırpınıp nâra atıyordu:

— Hayda, Hergeleci be!

— Hayda kızan be!.

Hergeleci de hasmına cevap vermekte kusur etmiyordu. O da:

— Hayda Murad ağa be!.

— Hayda maşallah be!.

Güreş başlayalı bir saati bulmuştu. Murad, alta düşmemek için hasmının oyunlarına kapılmamağa dikkat ediyordu. Fırsat buldukça da hasmına girmeğe çalışıyordu.

Bir aralık Murad, Hergelecinin bir dalışına mukabele ederek boyunduruk aldı. Fakat hasmını haddinden fazla ezdi ve boğdu. Seyirciler ses çıkarmıyordu.

Nihayet boyunduruğu bırakan Murad, birdenbire çift paçaya girdiğini gördü. Hergeleci, o sıkı boyunduruktan kurtulur kurtulmaz nefes almadan birdenbire hasmının paçalarına inmişti.

Koca Murad, paçalarını fena kaptırmıştı. Yüzde yüz sırt üstü yere düşecekti. Murad, can hevliyle dönerek kendini yüzü koyun yere attı. Bu suretle tekrar alta düşmüş oldu. Fakat alta düşer düşmez, hasmı üzerine gelip konmadan birdenbire kaçtı. Ve, ayağa kalkmağa fırsat buldu.

Koca Murad, sırasında çok tetik ve çevik bir pehlivandı... İriliğine ve okkasına göre çabuk idi.

Güreşin tekrar ayağa intikal etmesi ve Koca Muradın böyle kolaylıkla ayağa kalkması ona keyif vermişti. Derhal çırpınarak nârasını savurdu:

— Haydi kızan be!

Hergeleci de, derhal çırpınarak bir nâra savurdu:

— Hayda Murad ağa be!

Güreş ayakta daha canlı oluyordu. Çünkü Koca Murad, ayakta daha serbest çalışıyordu.

Murad, Hergeleciyi bir taraftan yenebileceğine emin olmamakla beraber belki yenebilirim diye delidolu güreşe giriyordu. Hergeleci, her vakit olduğu gibi kafasiyle güreşiyordu. Acele ediyor, her hamlesini tartıyla yapıyordu.

Hergeleci, Koca Muradın deli dolu bir güreşçi olduğunu bildiği için nasıl olsa onu bir puntuna getireceğine kani idi. Daha olmazsa güreş uzar ve Murad kesilir, gene öyle yenebileceğinden emindi.

Bir aralık Hergeleci, Koca Murada bir çift dalış yaptı.. Murad, bu çift dalışa yetişti, derhal bir boyunduruk vurdu. Hergeleci, boyunduruğu yeyince paçalarını bıraktı.

Murad, hasmını gaddarane sıkıyordu. Hergeleci, bütün güreş hayatı müddetince o kadar boyunduruğa alışmıştı ki artık ensesi nasır bağlamıştı.. Hele onun Adalıda nyediği boyunduruklar kavağı aşmıştı.

Adalı Halil, Hergeleciyi susturmak, hızını almak için habire boyunduruk vururdu. Koca Murad, Adalı kadar fırsat düşkünü bir pehlivan değildi. Hasmına yok yere boyunduruk vurmazdı.

Fakat hasmı çift dalgıdan tek dalgıya geçince bilmecburiye mukabele etmek lâzımdı.

Koca Murad, bu seferki boyunduruğunu haddinden fazla sürdürdü. Haddi marufu aştı. Fena boğmakta devam etti.

Hattâ etraftan bağırmalar oldu:

— Boğma... Bırak!..

Koca Murad da bağırarak cevap verdi:

— Dalmasın!..

Murad, haklı idi.. Hangi pehlivan olsa böyle yapardı. Hergelecinin yüzü gözü mosmor olmuştu.

Nihayet Murad, boyunduruğu boşalttı. Fakat bu seferki boşaltışı temkinli idi. Hasmını boyunduruk silkerek geri atmıştı. Onun tekrar paçalara inmesine meydan vermemiş bulundu.

Hergeleci, sersemlemişti. Fakat çok inatçı olan Hergeleci, her ne düşünceye kapıldıysa kapıldı ve birdenbire tekrar Murad ağaya daldı. Paçalara inerken Murad, tekrar hasmını boyundurukladı.

Murad ağanın bu seferki boyunduruğu daha acı idi. Dişlerini sıkarak öyle sıkıyordu.

Hergeleci paçaları elde edemeyince bu, boyunduruğa katlanmak mecburiyetinde idi.

(Arkası var)

Askeri Fabrikalar Satınalma Komisyonu ilânları

İhale tarihinden itibaren 31/5/942 tarihine kadar aşağıda cins ve miktarı yazılı 9 kalem sebze alınacak.

Azamî miktar	Asgarî miktar	
2000	1500	Patlıcan
2000	1500	Taze fasulye
2000	1500	Taze kabak
2500	2000	Domates
2500	2000	Lâhana
2500	2000	Pırasa
2500	2000	Ispanak
2500	2000	Semiz otu
600	400	Havuç

Yukarıda cins ve miktarı yazılı 9 kalem sebze Askeri fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 22/1/942 perşembe günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Heyeti umumiyesini birden vermek mümkün olmadığı takdirde ayrı ayrıtaliplere de ihale edilebilir. İsteklilerin tahakkuk edecek fiyat üzerinden muvakkat teminatlarını havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri. (11348)

Halıcıoğlu Satınalma Komisyonundan

1 — Talibi çıkmadığından tel balyalı bir ay müddetle teslim şartile 250 ton kuru ot 250 ton saman ve 15 günde teslim şartile 700 ton kuru odun pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Kuru ot, saman ve kuru odunun pazarlığı 19/1/942 pazartesi günü saat 14,30 dan itibaren Halıcıoğlu 760satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Kuru otun muvakkat teminatı 1218 lira 75 kuruştur.

Samanın » » 1031 » 20 »

Kuru odunun » » 1050 » dir.

4 — İsteklilerin muvakkat teminatlarile birlikte komisyona gelmeleri. Evsaf ve şartnameler her gün komisyonda görülebilir. (176)

Deniz levazım satınalma komisyonu ilânları

10 : 30 ton miktarında Dekovil rayı, Travers civata ve saire satın alınacaktır.

Elinde bu kabil malzeme mevcut olanların ve daha fazla tafsilât almak istiyenlerin 15/2. Kânun/942 gününe kadar Kasımpaşada kâin komisyonumuza her gün müracaatları. (86)

* * *

Komisyonda mevcut evsafına uygun olarak bir adet elektrikle müteharrik su tulumbası alınacaktır.

İsteklilerin 15/2. Kânun/942 gününe kadar Kasımpaşada bulunan komisyona tekliflerini vermeleri. (173)

İstanbul Levazım amirliği satınalma komisyonundan

det

2,400,000 mat ceket düğmesi.

1,100,000 mat küçük düğme.

120,000 krozo küçük düğme.

180,000krozo büyük düğme.

Yukarıda yazılı dört kalem düğme 12/1/942 pazartesi günü saat 14.30 da Tophanede İst. Lv âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Nümuneleri komisyonda görülür. Mat düğmelerin ilk teminatı 1886 lira 25 kuruş krozo düğmelerin ilk teminatı 165 lira 15 kuruştur. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (475 — 95)

* * *

Bir adet Avari marka baskülün tamiri müteahhid nam ve hesabına pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 12/1/942 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 120 lira kat'i teminatı 18 liradır. Baskül Tophanede Sahpazarında Lv. Mamul ambarında görülür, isteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (480 — 145)

* * *

Adet	Eb'adı	
2750	60 X 43	10 No.
1000	70 X 43	12 No.

Yukarıda eb'adları yazılı soba boruluk galvanizli saç alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 12/1/942 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 5362 lira 50 kuruş kat'i teminatı 804 lira 38 kuruştur. Nümuneleri komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (474 — 94)

* * *

2000 kilo tartar bir adet baskül alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 14/1/942 Çarşamba günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin kataloğ ve kat'i teminatlariyle belli saatte komisyona gelmeleri. (485 - 179)

* * *

Beher kilosuna 400 kuruş tahmin edilen 400 kilo kahverengi sabunlu kösele alınacaktır . Pazarlıkla eksiltmesi 15/1/942 Perşembe günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin kat'i teminatlariyle belli saatte komisyona gelmeleri. (488 - 182)

* * *

Bir adet mutbah ocağı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 14/1/942 Çarşamba günü saat 15.30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 800 lira kat'i teminatı 120 liradır. Kataloğ ve şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (487- 181))

* * *

1 — Birlikler için yetmiş beş binkilo kuru ot pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 19/1/942 pazartesi günü saat onda Topkapı Maltepesi satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin teminatlarile birlikte Topkapı Maltepesindeki komisyonumuza müracaatları. (195)

* * *

1 — Birlikler için 15 bin kilo zeytin yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 22/1/1942 perşembe günü saat onda Topkapı Maltepesi satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (196)

* * *

1 — Birlikler için yirmi ton sadeyağı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 19/1/942 pazartesi günü saat onda Topkapı Maltepesi satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (197)

İstanbul Emniyet Sandığı müdürlüğünden:

Emniyet Sandığı borçlularından Nevber varislerine ilân yolile son tebliğ:

Murisiniz sağlığında 14461/8730 hesap No. sile sandığımızdan aldığı borca karşı Ortaköyde Palanga sokağında eski 13 yeni 23 No. lu bahçeli kâgir apartımanın tamamını 1 inci derecede ipotek etmiş idi. Vadesinde verilmediğinden 19/12/939 tarihinde faiz ve komisyon ve diğer masraflarla beraber borç miktarı (3830) lira (65) kuruşa baliğ olmuştur. Bu sebeple ve 3202 numaralı kanun mucibince yapılan takip ve açıck arttırma neticesinde mezkûr gayrimenkul (9110) lira bedelle müşterisine muvakkaten ihale edilmiştir.

Işbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde 40/1347 dosya numarasile sandığımıza müracaatla 19/2/939 tarihinden sonra mukavelename mucibince işlemiş faiz ve diğer masraflarla beraber borcu ödemediğiniz takdirde kat'i ihale kararı verilmek üzere dosyanın icra hâkimliğine gönderileceği son ihbarname makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (177)

Saatli Maarif

Duvar takvimleri çıktı

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimlerin taklitleri vardır. Aldanmamak için gerek karton ve gerek takvim toplarının üzerinde (Saatli Maarif takvimi) adına dikkat edilmelidir.

AKBA Kitabevi

Bankalar Caddesi ANKARA

Her dilden kitap, mecmua, gazete ve kırtasiye satış yeri. Her ilsanda kitap siparişi ve abone kabul edilir. Şubesi yoktur. Telefon: 3377

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı derhal keser

Icabında günde 3 kaşe alınabilir, Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

RADYO PROGRAMI

9 Il. ci Kânun 1942

7.30	Program	19.00	İktisat saati
7.33	Hafif parçalar	19.15	Sololar
7.45	Ajans haberleri	19.30	Ajans haberleri
8.00	Senfonik parçalar	19,45	Klâsik Türk müziği
8.15	Evin saati	20.15	Radyo gazetesi
8.30	Senfonik parçalar	20.45	Hicazkâr makamı
12.30	Program	21.00	Ziraat Takvimi
12.33	Şarkı ve türküler	21.10	Temsil
12.45	Ajans haberleri	22.00	Radyo salon orkestrası
13.00	Şarkı ve türküler	22.30	Ajans haberleri
13.30	Karışık program	22.45	Radyo salon orkestrası
18.00	Program		
18.03	Fasıl heyeti	22.55	Yarınki program
18.40	Dans müziği		

Askerlik işleri

Beşiktaş As. Şubesinden:

Aşağıda isimleri yazılı subayların acele şubemize müracaatları, etmedikleri takdirde haklarında 1076 sayılı kanunun maddei mahsusuna göre muamele yapılacağı.

Piyade Teğm.	M. Azmi	
» »	Halit	40037
» »	Hikmet	
» »	Kerim	42507
» »	Kemal	47347
Topçu Teğm.	Cemil	44513
» »	İsmail	44677
» »	Reşat	41312
Muhabere teğm.	Celâl	20439
Süvari Asteğm.	Sadettin	353
Levazım Asteğm.	Nebil	39106
Harita Asteğm.	Necati	30953
Levazım Asteğm.	Namık	30385
S. S. Muamele Me.	Muhittin	32319

Plâtin vapuru yangınının sebebi ne imiş?

İzmir (Hususi) — Plâtin vapuru yangını hakkındaki tahkikata adliyece devam edilmektedir. Yangının sebebi hakkında mahkemede keşif yapan heyet tarafından verilen raporda muhtelif malların ve kükürtlerin vapurda iyi istif edilmediği ve yangının en mühim sebebinin bu olduğu bildirilmiştir.

Yeni eserler

Kanser

Yalnız Fransanın değil, dünyanın en tanınmış, Kanser üstadlarından Dr. Roussy'nin eseri bu defa Dr. Adnan Urayın kalemile lisanımıza çevrilmiştir. Yalnız hekimleri ve Tıp talebesini değil, halkı da tenvire yarayacak olan bu eseri hararetle tavsiye ederiz.

ZAYİ — Dördüncü subeden almış olduğum 31/27035 sayılı ikamet vesikamı kaybettim . Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Andon oğlu Toma Vasos

DOKTOR

HAFIZ CEMAL

Lokman Hekim

Dahiliye Mütehassısı

Divanyolu

ZAYİ

Şehremini Erkek orta okulundan almış olduğum tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Sınıf: 3 A No. 335

Ali Göymen

"Yeni Sabahın,, ilân fiyatları

	Kr.
Başlık maktu olarak	750
Birinci sayfada santimi	500
İkinci » »	350
Üçüncü » »	300
Dördüncü » »	100

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
Basıldığı yer: (H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin Saraçoğlu matbaası)

Devlet Demiryolları İlânları

Görülen lüzum üzerine 11/1/942 tarihli pazar gününden itibaren aşağıdaki banliyö katarlarının işlemedikleri ve arzu edenlerin istasyonlarda izahat alabilecekleri ilân olunur. (155)

Sirkeciden hareket edenler	Çekmece ve Y. köyden hareket edenler
24	29
32	37
46	51
52	55
12 «Pazartesi günleri»	57 «Pazar günleri»

Muhammen bedeli (3700) lira olan 1 adet kamyon lâstiği kaynak apareyi (Komple) (14/1/1942) Çarşamba günü saat (15,15) on beşi on beş Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (555) liralık kat'i teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonda parasız olarak dağıtılmaktadır. (98)

Topkapı Maltepesindeki As. satınalma komisyonundan

1 — Pazarlıkla iki partide üç yüz ton pirasa ve beş partide yüz yirmi beş ton lâhana alınacaktır.

2 — Vermeye talip olanların yüzde on beş teminatlarile birlikte 13/1/942 salı günü saat onda Topkapı Maltepesi satın alma komisyonuna müracaatları. (110)

* * *

1 — Birlikler için sekiz bin kilo meşe kömürü pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 14/1/942 çarşamba günü saat onda yapılacaktır. Taliplerin yüzde on beş teminatlarile komisyonumuza müracaatları ilân olunur. (160)

* * *

Tophanede saraç evi kundura kısmı tamir ettirilecektir. Müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla eksiltmesi 13/1/942 salı günü saat 15,30 da Tophanede Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 2447 lira 41 kuruş ilk teminatı 183 lira 15 kuruştur, Keşif ve şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (484 - 178)

* * *

Beher kilosuna 27,5 kuruş tahmin edilen 25 ton yeşil mercimek alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 13/1/942salı günü saat 15 de Tophanede Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 1031 lira 25 kuruştur. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (486 — 180)

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER:

2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkincitesrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ

1	adet	2000	Liralık =	2000.— Lira
3	»	1000	» =	3000.— »
2	»	750	» =	1500.— »
3	»	500	» =	1500.— »
10	»	250	» =	2500.— »
40	»	100	» =	4000.— »
50	»	50	» =	2500.— »
200	»	25	» =	5000.— »
200	»	10	» =	2000.— »